

сучасної глобальної системи цивільної авіації. Забезпечення безпеки міжнародної авіації передбачає впровадження і вдосконалення різних аспектів, включаючи безпеку польотів, безпеку пасажирів і екіпажу, безпеку повітряних суден та безпеку аеропортів. Досягнення цих цілей вимагає співпраці між різними державами та іншими зацікавленими сторонами, а також постійного оновлення стандартів і практик у відповідь на загрози і технологічні нововведення.

Література

1. Michle Milde. The Chicago Convention – are Major Amendments Necessary or Desirably 50 years Later? *Annals of Air & Space L.* 1994. P. 401, 426.

2. Актуальні питання щодо законодавчого забезпечення розвитку цивільної авіації: вебсайт. URL: <https://nau.edu.ua/site/variables/docs/docsmenu/studnauka/polit2013/tezy>

3. Висоцька Т.Є. Напрями вдосконалення державної політики забезпечення безпеки польотів повітряних суден цивільної авіації. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2012. № 11. С. 190.

4. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 від 06 жовт. 2016 р. № 995-038. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#top

5. Безпека цивільної авіації та відповідальність у міжнародному повітряному праві. URL: http://pidruchniki.com/1421092346743/pravo/bezpeka_tsivilnoyi_aviatsiyi_vidpovidalnist_mizhnarodnomu_povitryanomu_pravi

УДК 34:528.9:91(043.2)

Бараненко М.Є., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Лихова С.Я., д.ю.н., професор

БЕЗПЕКА ЦИВІЛЬНОЇ ТА СТРАТЕГІЧНОЇ АВІАЦІЇ ПІД ЧАС НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Надзвичайна ситуація – це стан окремої території чи об'єкту господарювання, що характеризується порушенням нормальних умов життя і діяльності людей на території чи об'єкті, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом, пожежею тощо, що можуть призвести до загибелі людей, значних матеріальних втрат або істотного погіршення стану навколишнього природного середовища [1].

Безпекова діяльність в авіаційній сфері є важливою складовою глобального авіаційного простору, вона має на меті забезпечення безпеки пасажирів, екіпажу, вантажу, а також авіаційної інфраструктури. Ця діяльність включає в себе широкий спектр процедур і заходів, які спрямовані на уникнення й усунення авіаційних інцидентів, авіаційних подій, авіаційних катастроф, а також на мінімізацію їх наслідків. Тож, розглянемо змодельовану ситуацію на прикладі якої зможемо побачити дії та заходи, які спрямовані на усунення авіаційної катастрофи на борту цивільного літака.

Рейсом з Абу-Дабі, ОАЕ в Київ, Україна вилетів Boeing 737, на борту якого було більше 150 людей. Громадянина Палестини вдалося потрапити на борт з небезпечною для життя вибухівкою. У момент коли літак набрав максимальну висоту, палестинець почав погрожувати пасажиром та екіпажу, що за невиконання його вимог він підірве літак разом з собою. Головними діями пілота та екіпажу це збереження спокою та надання психологічної підтримки як пасажиром так і терористу, якщо він в стані емоційного схвилювання. Це допоможе мати змогу організувати екстрену посадку в найближчому аеропорту в якому приймуть та організують безпечне затримання злочинця. Екіпаж літака має якомога швидше отримати контроль над вибухівкою, бо в їхніх руках життя більше сотні людей.

Авіадиспетчер, він один з перших дізнається про надзвичайну ситуацію в літаку. Його завдання, щоб політ з пункту А в пункт В був максимально безпечним, швидким та комфортним, також авіадиспетчер відповідає за безпечний інтервал між повітряними суднами. Але перше найголовніше його завдання – не допустити зіткнення літаків [2]. В даному випадку, авіадиспетчер зв'язується з диспетчерами найближчого аеропорту та просить екстрену посадку по причині небезпечної вибухівки на борту літака.

Якщо співробітники літака правильно та професійно проінформували та заспокоїли пасажирів, вміло вели переговори з терористом то ситуація мала триматися під контролем. Пілот вдало здійснив посадку. В аеропорту поліція вже чекала літак, тому оперативно затримала палестинця. Сапери вилучили вибухівку та знешкодили в безпечному для громадян місці. Підсумуємо, за безпеку на цивільному літаку відповідає велика команда, що «береже» життя та здоров'я пасажирів судна. Їхнє завдання це запобігти небезпеці, або ж в разі її винесення пом'якшити наслідки.

У стратегічній авіації дещо схожі дії усунення та запобігання надзвичайних ситуацій. Наприклад, під час стихійного лиха, літак

піднявся в повітря та був пошкоджений блискавкою. Авіадиспетчер, який з землі супроводжує літак з землі, дає певні вказівки, яких пілот борту має з точністю дотриматись для уникнення катастрофи.

Отже, можемо підвести підсумок. Безпековою діяльністю в авіаційній сфері є сукупність заходів та процедур, спрямованих на запобігання негативним наслідкам, мінімалізацію ризиків та забезпечення безпеки. За безпеку відповідають як екіпаж літаку, так і авіадиспетчер – який контролює ситуацію з землі. Їхньою головною задачею є збереження життя та здоров'я пасажирів, або ж якщо це стратегічна авіація, в пілота на меті, зберегти вантаж (ракети, вибухові речовини) для усунення втрат.

Література

1. Надзвичайна ситуація. Велика українська енциклопедія. URL: https://vue.gov.ua/Надзвичайна_ситуація

2. Авіадиспетчер: що то за професія. URL: <https://www.aviatsiyahalychyny.com/blog/aviadyspetcher/>

УДК 342.951(043.2)

Безуглий М.О., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського рівня), Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Майстро Д.М., старший викладач

ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ

Після того, як у світі з'явилися літальні апарати, здатні здійснювати польоти не тільки в межах держави, а й по всьому світу, які згодом дістали назву «повітряні судна», виникла нагальна потреба до їх правового регулювання та створення спеціальної нормативно-правової бази.

Найважливішим аспектом у правовому регулюванні повітряних суден є сприяння безпеці їх використання та підвищення рівня обслуговування. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію (далі - Конвенція) регулює це питання та змушує країни, які її прийняли, слідувати єдиним стандартам у цивільній авіації.

Конвенція містить у собі ряд норм, які спрямовані на забезпечення діяльності цивільної авіації. Зокрема, такими є:

– при встановленні правил для власних повітряних суден держави зобов'язуються враховувати їх безпеку (ст. 46);